

Мәдениет аясындағы еріктілер қызметі

Орындаған: 8D03102–мәдениеттану мамандығының
2-курс докторанты Есболова М.А.

Мемлекет басшысы
Қ.ТОҚАЕВ

ЖОЛДАУ:

2020 жыл
"Еріктілер жылы"
болып
жарияланды.

Өз еркімен қоғамға пайдасын тигізуді көздейтін еріктілердің қатары жыл санап артып келеді. Бүгінде әлем халқының 970 миллионы волонтер болса, оның ішінде әрбір сегізінші қазақстандық еріктілер қатарын толықтыруда.

- Еріктілік, (лат. волонтерлік - ерікті) немесе еріктілік, волонтерлік - бұл ақшалай сыйақыларды талап етпестен көпшіліктің мүддесі үшін ерікті түрде жүзеге асырылатын өзара көмек пен өзін-өзі қорғаудың дәстүрлі формалары, қаражат жинау, қызметтерді ресми ұсыну және азаматтық қатысудың басқа нысандары.
- Қайырымдылық ұйымдарының қызметі көптеген еріктілердің қолдауына мұқтаж. Волонтерлік қызметті ұйымдастыру үшін, бір жағынан, қайырымдылық ұйымдарында ерікті бос жұмыс орындары құрылады, екінші жағынан, көмекші ұйымдар шеңбері және қайырымдылық қызметіне қатысушылардың ерікті корпусы құрылады, олар мұқтаж жандардың мүдделері үшін тегін еңбекке қатысуға келіседі.
- Мұндай бос жұмыс - қайырымдылықтың бір түрі (мұқтаж бенефициарлардың пайдасына - адамдарға, табиғатқа берілетін көмек).
- Ерікті қызмет түсінігі көбінесе қоғамның игілігі үшін кез-келген пайдалы қызметті белгілейтін «әлеуметтік белсенділік» ұғымдарымен алмастырылады.
- Еріктілердің қызметі, ең алдымен, өздеріне көмектесе алмайтын мұқтаж жандарға (қарттық, панасыздық, мүгедектік, табиғи апаттар, әлеуметтік апаттар, апаттар) бағытталған.

-
- ➔ «Жақсылық — бұл, керектің ести алатын, соқырдың көре алатын дүниесі» деп Марк Твен жазып кеткендей, жақсылық жасау арқылы өзіңіз ғана емес айналаңыз да нұрланатын болады.
 - ➔ Ел әлеуметіне ерекше үлес қосар ерікті болыңыз.

- Мемлекет басшысы 2016 жылы еріктілердің мәртебесін, құқығы мен міндеттерін және мемлекеттік қолдау шараларын бекітетін «Волонтерлік қызмет туралы» заң қабылданғанын атап өтті.
- 2017 жылы «ЭКСПО» халықаралық мамандандырылған көрмесі жастарды жаппай волонтерлік қозғалысқа тарту ісін бастап берді.
- Ал биыл Қазақстандағы волонтерлікті дамытудың жаңа кезеңі болады.

Қасым-Жомарт Тоқаев Жастар жылы аясында өткізілетін негізгі іс-шараларға тоқталды.

- «Жастардың бизнес-бастамаларын дамытуға арналған «Жас кәсіпкер» бағдарламасы экономиканың негізгі секторларындағы стартаптарға қолдау көрсетуге мүмкіндік береді.
- Қызметі мен білімі жоқ жұмысқа орналаспаған жастардың мәселесі шешілуде. Жұмыспен қамту, ең алдымен, еңбек тәжірибесі жоқ жастар жөнінде арнайы бағдарлама қабылдануда.
- Білікті жас мамандарды қолдау күшейе түседі», - деді Президент. Сонымен қатар, ол Қазақстан мен Ресейдегі волонтерлар қозғалысының болашағы туралы айта келіп, ерікті жастарды қолдау шараларын көбейтуді ұсынды.

«Бүгін сіздерге, жас ұрпаққа бірнеше ұсыныс жасамақпын.

- Солардың бірі - волонтерлар қозғалысын дамыту. Біріншіден, ерікті жастарды кешенді түрде қолдау шараларын бекіту қажет.
- «Жыл волонтері» халықаралық сыйлығын тағайындауды ұсынамын. Бұл сыйақы екі елдің үздік волонтерлік жобаларына тапсырылады.
- Осы арқылы олардың белсенділігін арттыруға жағдай жасаймыз», - деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Қазақстандағы «Ұлттық еріктілер желісі» ұйымының төрайымы Вера Ким 2020 жылды Еріктілер жылы деп жариялауды ұсынды.

- Оның айтуынша, елде 200-ден астам волонтерлік ұйым тіркелген.
- «Қазақстанда еріктілер қозғалысы жақында ғана пайда болды. Біз мұны елдегі ауқымды іс-шаралармен байланыстырамыз. Осы уақыт ішінде біз еріктілердің өзіндік жобаларын жасадық. Бұған мемлекет жақсы қолдау білдіріп келеді. Сол себепті келесі жылды Еріктілер жылы деп жариялауды ұсынамын», - деді В. Ким.
- Қазақстан Президенті бұл ұсынысты толығымен қолдайтынын атап өтті. «Жас достар! Бүгін мен барлықтарыңызды осы залда қауыштырғанымға қуаныштымын. Сіздер - елдің болашағысыздар. Қазақстан - жастардың мемлекеті. Бізді әлемнің әр мемлекеті таниды, бізбен санасады.
- Бұл елдің тарихи жетістіктерінің бірі емес пе!? ҚР Президенті ретінде волонтерлардың қозғалысын әрқашан қолдайтынымды жеткіземін», - деді ол.

- Еріктілер жұмысындағы басты ерекшелік – волонтер өз жұмысына ақы сұрамайды, оның жұмысы, оның қызметі риясыз.
- Волонтерлік қозғалыстың символы – адамдардың қолы: жоғарыға көтерілген және түрлі-түсті.
- Өйткені волонтер кімге болса да адал ниетімен көмек қолын созуға даяр тұрады әрі «бірлесе көтерген жүк жеңіл» деген ұстанымды дәріптейді.

► – Волонтерлік – бұл жай ғана әлеуметтік құбылыс емес. Тіпті, бір күнде қалыптасатын әдет немесе дағды деуге де болмайды. Бұл – көптеген адамдардың саналы түрде таңдаған өмір салты. Қайырымдылық – адамның бала кезінен бойға сіңетін қасиет. Сондықтан, өскелең ұрпақты жастайынан жақсылық жасауға тәрбиелеу – өте маңызды міндет. Осы ретте, барлық білім беру мекемелерінде тақырыптық сабақтар мен факультативтік сағаттар енгізуді ұсынамын. Қоғамға қызмет етуді зердесіне түйген ұл-қыздарымыз нағыз азамат болары анық. Дана Абай айтқан «Ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек» дәл қазіргі кезеңде ауадай қажет. Бұл асыл қасиеттер волонтер қатарына қосыламын деген әрбір жастың бойынан табылса – деді Қасым-Жомарт

ESIL
AQPAPAT

ӘЛЕМДІ МЕЙІРІМДІ ЕТЕЙІК!

«Жастарымыз мұқтаж жандарға көмек қолын созуға әрдайым дайын болуы керек.

Дана халқымыз «Жұмыла көтерген жүк жеңіл» деген.

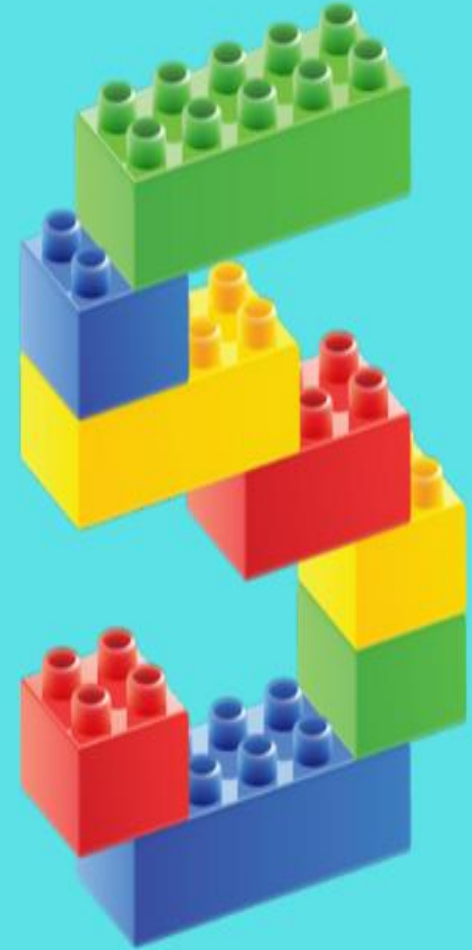
Қайырымдылық пен мейірімділік – қанымызға сіңген қасиет. Қазақта Асар жасап, бір-біріне көмектесіп, қолдау көрсету дәстүрі бар.

Оның волонтерлікпен үндесетіні сөзсіз. Сондықтан алдағы жылы сол дәстүрді заманға сай қайта жаңғыртуымыз қажет», - деді мемлекет басшысы 10 желтоқсанда ел астанасында өткен Жастар жылының жабылу салтанатында.

«Асар» – бұл ерте уақыттағы «көмек сұраған» адамдарға ерікті көмек көрсету түрі.

- Бұл шақыруға келушілер, қыстақ салуда, той және жерлеу рәсімдерін ұйымдастыруға көмек берген.
- Асар түрлі жастағы және әр түрлі әлеуметтік статусқа ие адамдарды бір істе біріктірген мұқтаж жанға көмек беру. Бұл ерікті көмек беру идеясының таралуындағы алғашқы қадамдар.
- Ол жеке бір индивидуалдық емес, қоғамдық игілік үшін қажет. Уақыттар өтті, асар әлі де бар, алайда оған паралельді көмектің түрі пайда болды волонтер.

ВОЛОНТЕРДІҢ ҚАҒИДАСЫ

➤ Волонтерлік ұйым өкілдері, Қазақстанда еріктілер қызметі үшін басымды бағыт деп әлеуметтік сала мен экология мәселелері, білім және денсаулық салалары, корпоративтік волонтерлік белгіленгенін айтады. Ал 2020 жылы елімізде волонтерлерді халықаралық қаржыландыру бағдарламасы іске қосылмақ.

➤ Бұл – қазақстандық волонтерлер өзге елдердегі еріктілер жобаларына ат салысып, алыс, жақын шет елдердегі әріптестеріне көмектесе алады деген сөз. Волонтерлік ұйым өкілдері, бұл Қазақстандағы ерікті жастарға волонтерлік тәжірибе жинақтаумен қатар, өзге тілдерді, мысалға, ағылшын тілін барынша меңгеруге, өз бойындағы мүмкіндік әлеуетін толық ашып, білімін жетілдіруге жол ашады деп отыр. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ, еліміздегі волонтерлік жобаларды бірнеше бағытта біріктіріп, жүзеге асыруды ұсынды. «Жастарымыз мұқтаж жандарға көмек қолын созуға әрдайым дайын болуы керек.

➤ Дана халқымыз «Жұмыла көтерген жүк жеңіл» деген. Қайырымдылық пен мейірімділік – қанымызға сіңген қасиет. Қазақта Асар жасап, бір-біріне көмектесіп, қолдау көрсету дәстүрі бар. Оның волонтерлікпен үндесетіні сөзсіз. Сондықтан алдағы жылы сол дәстүрді заманға сай қайта жаңғыртуымыз қажет», - деді мемлекет басшысы 10 желтоқсанда ел астанасында өткен Жастар жылының жабылу салтанатында.

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ВОЛОНТЕРЛІК БАҒЫТТАР

«САБАҚТАСТЫҚ»

«САУЛЫҚ»

«ТАЗА ӘЛЕМ»

«АСЫЛ МҰРА»

«ҚАМҚОР»

«БІЛІМ»

«ҮМІТ»

2020 ЖЫЛ - ВОЛОНТЕР ЖЫЛЫ

«Саулық» жобасы -
еріктілер халыққа
медициналық көмек
көрсетеді

«Асыл мұра» жобасы –
еріктілер мәдени-тарихи
мұраның қорғалуы мен
сақталуына атсалысады

«Сабақтастық»
жобасы – еріктілер
балалар үйінің
тәрбиеленушілеріне
қамқорлық жасайды

«Қамқор» жобасы –
еріктілер қарттар
үйіндегі қарияларға
қол ұшын созады

«Таза әлем» жобасы – еріктілер
қоршаған ортаны қорғауды
мақсат тұтады

**ВОЛОНТЕР
ЖЫЛЫНДА
ЖҮЗЕГЕ АСАТЫН 6
ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ
ЖОБА**

■ Еріктілікті дамытудың 7 бағыты:

■ «Сабақтастық» жобасы – балалар үйлерінің тәрбиеленушілеріне қамқорлық дегенді меңзейді

■ «Саулық» бағыты – науқас жандарға медициналық күтім көрсету тұрғысында.

■ «Таза әлем» – қоршаған ортаны қорғау

■ «Асыл Мұра» – халқымыздың материалдық және рухани тарихи-мәдени мұрасын сақтау

■ «Қамқор» – қарттар үйіне қамқорлық көрсету аясындағы еріктілер жобаларын қамтиды.

■ «Білім» жобасы ауыл-аймақтарда жоғары сынып оқушыларына ҰБТ-ға дайындыққа көмектесу, ағылшын тілі мен компьютерлік сауатты толықтыру мақсатындағы волонтерлік ұсыныстарға негізделеді.

■ «Үміт» бағыты Екінші дүниежүзілік соғысқа қатысқан жерлестеріміздің ерен ерлігі туралы құжаттарды іздеп, зерттеуге бағытталған.

«Волонтер болу кез келген адамның қолынан келеді, бірақ бұл арада ескеретін өзіндік ерекше міндеттер мен талаптар бар, - дейді волонтерлер қозғалысына біраз жылдан бері араласып, тәжірибе жинақтаған замандасымыз Эльмира ЖҰМАТАЙ.

➔ Волонтер үшін адамгершілік, өнеге дегендей адами қасиеттер бос сөз емес.

➔ Ол гуманитарлық, әлеуметтік, экологиялық жобаларға көз бояушылық мақсатта емес, шынайы таңдауымен, жан қалауымен қатысып, бастаған жұмысын аяғына дейін жеткізуге дайын әрі мүдделі болуы тиіс».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АҚПАРАТ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ
ДАМУ МИНИСТРЛІГІ

«ЖЫЛ ВОЛОНТЕРІ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СЫЙЛЫҒЫ

МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРЕМИЯ
«ВОЛОНТЕР ГОДА»

ҚР Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың бастамасы бойынша «Жыл волонтері» халықаралық сыйлығы тағайындалды.

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі волонтер жылын жүзеге асыру шеңберінде «Жыл волонтері» халықаралық сыйлығын тағайындауға арналған конкурс өткізеді. Халықаралық сыйлық әлеуметтік және қоғамдық пайдалы міндеттерді шешуге үлес қосқан волонтерлер мен волонтерлер тобын, отандық және халықаралық волонтерлік ұйымдарды көтермелеуге бағытталған. Байқауға үміткерлер әлемнің түкпір-түкпірінен қатыса алады. Ол үшін qazvolunteer.kz интернет-платформасында өтінім беріп, волонтерлік қызметі туралы деректерді толықтыру қажет.

Байқау екі кезеңде өтеді:

бірінші - qazvolunteer.kz интернет-платформасында ашық онлайн-дауыс беру,

екінші - ең көп дауыс жинаған және екінші кезеңге өткен қатысушыларды Конкурстық комиссия бағалайды.

Нәтижесінде келесі номинациялардың әрқайсысы бойынша үш үміткер жеңімпаз болып танылады:

«Үздік волонтерлік ұйым»

«Корпоративтік волонтерлік көшбасшысы»

«Коронавирустық инфекциямен күреске қатысқаны үшін»

«Тұрақты даму мақсаттарының көшбасшылары»

«Үздік әлеуметтік көмекші»

«Төтенше жағдайларды жоюға белсенді қатысқаны үшін»

«Хабар-ошарсыз кеткен адамдарды іздеуге белсенді қатысқаны үшін»

«Құқық бұзушылық құрбандарына көмек көрсетуге белсенді қатысқаны үшін»

«Денсаулық сақтауды дамытуға белсенді қатысқаны үшін»

«Салауатты өмір салтын насихаттауға белсенді қатысқаны үшін»

«Білімді дәріптеуге қосқан үлесі үшін»

«Қоршаған ортаны сақтауға және қорғауға қосқан үлесі үшін»

«Бейбітшілікті, достық пен келісімді нығайтуға қосқан үлесі үшін»

«Тарихи-мәдени мұраны сақтауға және дамытуға қосқан үлесі үшін»

«Зоологиялық қорғау мәселелерін шешуге қосқан үлесі үшін»

«Әлеуметтік міндеттерді шешуге қосқан үлесі үшін».